

ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩

គម្រោងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស៖
ការបញ្ឈប់ការបាត់បង់អាកាសធាតុក្នុងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍

ករណីសិក្សា

កម្មវិធីយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការបាត់បង់អាកាសធាតុ ប្រទេសកម្ពុជា

អន្តោងស្តាប់យេនឌ័រឱ្យបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារជនបទ នៅខេត្តកំពតប្រទេសកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម

នៅពេលដែលផែនការបន្តឡើងកម្ពុជាកាតព្វកិច្ចនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជះឥទ្ធិពលដល់
ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងនិរន្តរភាពបរិស្ថាននៅតែបន្តកើនឡើង និងពង្រីកដែលជំរុញ
ឱ្យមានតម្រូវការក្នុងការស្វែងរកជាបន្ទាន់។

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងគ្រោះមហន្តរាយបាននិងកំពុងកាត់បន្ថយការទទួលបានទឹកស្អាតនិងអនាម័យសម្រាប់ក្រុមងាយរងគ្រោះ។ មួយវិញទៀតវាបណ្តាលឱ្យបង្កើនការចំណាយបុគ្គលគ្រួសារនិងសង្គមដែលជះឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន (ប្រវត្តិគ្រោះមហន្តរាយនៅកម្ពុជា គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ឆ្នាំ២០១៤) ។

“ខ្ញុំក៏អាចស្តាប់ទឹកចេញពីអណ្តូងបានយ៉ាងងាយទោះបីមានតែដៃម្ខាង” កសិកររស់នៅឃុំតានី ខេត្តកំពត

ភាពប្រឈម

តាមពិតឃុំទាំង ២ (ភ្នំកុងនិងតានី) ស្រុកអង្គរជ័យខេត្តកំពតប្រទេសកម្ពុជាបានរងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (គ្រោះរាំងស្ងួត) ដែលធ្វើឱ្យសហគមន៍ខ្វះខាតទឹកស្អាតប្រើប្រាស់។ ជាធម្មតាស្ត្រីវ័យកណ្តាលនៅក្នុងសហគមន៍ទាំងនេះកំពុងមើលថែក្មេងនិងឪពុកម្តាយចាស់នៅផ្ទះនិងទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រមូលទឹកសម្រាប់គ្រួសារខណៈដែលប្តីរបស់ពួកគេនៅឆ្ងាយពីផ្ទះសម្រាប់សកម្មភាពផ្សេងទៀតដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលជំនាន់ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយដោយសារកង្វះប្រភពទឹកនិងកន្លែងប្រើប្រាស់វាធ្វើឱ្យស្ត្រីចំណាយពេលច្រើនដើម្បីប្រមូលទឹកពីទឹកជ្រោះនិងស្រះពីឆ្ងាយ ហើយទឹកមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សហគមន៍ទេ។ ពួកគេត្រូវរង់ចាំនៅជួររង់ចាំយកទឹក ហើយទឹកក៏មិនស្អាតដែរព្រោះមានអ្នកភូមិជាច្រើនងូតទឹកនៅទីនោះផងដែរ។ ដោយសារបញ្ហាប្រឈមនេះពួកគេមួយចំនួនត្រូវការទិញទឹកពីបុរសអ្នកជំនួញដែលមានតម្លៃប្រហែល ១ ម៉ឺនរៀល (២,៥ ដុល្លារដុល្លារ) ក្នុងមួយពាង(២០០ លីត្រ) ។

វិធានការបន្សុំ/លទ្ធផល

ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងសកម្មភាពបន្សុំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃទឹកស្អាតតាមរយៈការកសាងអណ្តូងស្នប់ដៃយេនឌ័រនៅក្នុងសហគមន៍អាចជួយពួកគេឱ្យមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់សុខភាពនិងរួមចំណែកដល់គ្រួសារសេដ្ឋកិច្ចក៏ដូចជាមានពេលវេលាច្រើនសម្រាប់ការអប់រំសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្សេងទៀត។ ចាប់តាំងពីខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១៩ ឃុំទាំងពីរនេះបានទទួលអណ្តូងស្នប់ដៃយេនឌ័រចំនួន ៨ នៅក្នុងភូមិចំនួន ៣ ផ្សេងគ្នាដែលបម្រើដល់បុគ្គលចំនួន ៥៥៨ នាក់ (ស្ត្រី ៣០២ នាក់) ខណៈដែលអ្នកទទួលបានផលប្រយោល ២០,៩៨៧ នាក់ (ស្ត្រី ១០.៧៣៧ នាក់) ជំនួយបច្ចេកទេសរបស់មន្ទីរធនធានទឹកខេត្តនិងឧត្តនិយមសហការជាមួយមន្ទីរនារីខេត្តកិច្ចការដែលស្ថិតនៅក្រោមគម្រោងនៃការ

បញ្ហាបកាតព្វកិច្ចនឹងអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍដែលត្រូវបានផ្តល់មូលនិធិដោយមូលនិធិវិនិយោគអាកាសធាតុ តាមរយៈធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ អណ្តូងនីមួយៗមានតម្លៃប្រហែល ២,០០០ ដុល្លារជាមួយនឹងការពិចារណាលើយេន ឌីរ៉ូមទាំងការបូមទឹកសម្រោះកន្លែងនិងភ្លើងបំភ្លឺ (រូបថតអណ្តូងស្នប់ទឹក) ។ ការរចនានិងសាងសង់អណ្តូងទឹកទាំងនេះ ត្រូវបានអនុវត្តដោយវិធីសាស្ត្រចូលរួមរបស់មនុស្សដែលមានការព្រួយបារម្ភ។ “ ខ្ញុំធ្លាប់ចំណាយពេលប្រហែល ៣ ម៉ោង ក្នុងមួយថ្ងៃដើរពីផ្ទះរហូតដល់ទឹកជ្រោះដែលមានចម្ងាយប្រហែល ៣ គីឡូម៉ែត្រហើយខ្ញុំបានយកធុងទឹកពីរដាក់លើស្មា ទាំងពីរទៅផ្ទះ។ វាពិតជាធ្វើឱ្យខ្ញុំនឿយហត់ណាស់” ស្ត្រីរស់នៅភូមិពេជ្រចង្វារឃុំភ្នំគង់ក្នុងស្រុកអង្គរជ័យ។

អ្នកស្រីបន្តថាចាប់តាំងពីសហគមន៍គាត់ទទួលបានម៉ាស៊ីនបូមទឹកប្រដាប់ភេទនេះហើយទើបគាត់ឈប់យកទៅ ទឹកពីទឹកជ្រោះ។ “ ខ្ញុំអាចសន្សំសំចៃពេលវេលារបស់ខ្ញុំនៅពេលវានៅជិតផ្ទះហើយខ្ញុំអាចទៅបូមទឹកបានលឿនខ្ញុំបានប្រើ ទឹកស្អាតនេះសម្រាប់ផឹក។ ការបោកសម្លៀកបំពាក់ជាពិសេសកូន ៗ ខ្ញុំអាចងូតទឹកបាន” ។ អ្នកភូមិម្នាក់រស់នៅក្នុងភូមិ ព្រៃផ្តៅបានមកបូមទឹកដោយនិយាយថា “ ខ្ញុំជួយសំអាតកន្លែងនៅជុំវិញ ទឹកអណ្តូងសិនបើមានសំរាមដើម្បីរក្សាអនាម័យ សំរាប់មនុស្សទាំងអស់។ ” កសិករម្នាក់ឈ្មោះសុខគឹមសានបានប្រាប់ថាគាត់ទៅបូមទឹកចំនួន ៤ ដងក្នុងមួយថ្ងៃសំរាប់ សមាជិកគ្រួសារគាត់ទាំង ៤ នាក់។ លោកបានកោតសរសើរថា “ ទឹកថ្លាហើយហូរលឿន ” ។

កសិករម្នាក់ទៀតគឺលោកយ៉ែមយ៉ាតបានមានប្រសាសន៍ថា “ ខ្ញុំថែមទាំងមានទឹកគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សត្វគោរបស់ខ្ញុំផឹក ” ។ នាងក៏បានចែករំលែកបទពិសោធផងដែរថា “ ខ្ញុំជាមនុស្សតែម្នាក់គត់នៅក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំដែលត្រូវទៅដងទឹកដោយប្រើ រទេះគោប៉ុន្តែទឹកជ្រោះមកដល់ពេលនេះហើយខ្ញុំរលំមើលថែឪពុកចាស់និងកូនតូចបីនាក់ដូច្នេះខ្ញុំត្រូវការទិញទឹកពីបុរស អ្នកជំនួញ។ ”

ទោះយ៉ាងណាក្រោយពីមានអណ្តូងទឹកធ្វើដោយដៃវែនឌីននេះអ្នកនាងបានបញ្ជាក់ថាសូម្បីតែពេលគាត់រលំកូនស្រី អាយុ ៩ ឆ្នាំក៏អាចបូមទឹកបានដែរហើយមិនត្រឹមតែកូនរបស់គាត់ប៉ុណ្ណោះទេដែលអាចធ្វើវាបានប៉ុន្តែឪពុកចាស់របស់គាត់ ដែលមានអាយុ ៨៧ ឆ្នាំក៏អាចបូមទឹកបានដែរ។ ងូតទឹកនៅទីនោះ លោកនាគរិនបានមានប្រសាសន៍ថា “ ខ្ញុំអាចសន្សំ បាន ៧ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃពីការយកទឹកពីស្រះទៅផ្ទះហើយទឹកមានកក។ មិនត្រឹមតែសន្សំសំចៃពេលវេលាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងអាចសន្សំសំចៃបានខ្លះផងដែរលុយពីការទិញទឹក ” ។ នៅពេលដែលទឹកមានទីតាំងល្អនៅក្នុងបរិវេណផ្ទះ របស់នាងនាងបាននិយាយថា “ ខ្ញុំរក្សាវាឱ្យស្អាតរាល់ថ្ងៃ។ ខ្ញុំក៏បានដាក់ភ្លើងនៅឯអណ្តូងទឹកដើម្បីឱ្យស្រ្តីរលំខ្លះនៅតែ អាចមកយកទឹកនៅពេលយប់បាន។ ខ្ញុំមានគម្រោងដាំបន្លែនៅជុំវិញផ្ទះរបស់ខ្ញុំផងដែរព្រោះឥឡូវនេះមានទឹកហើយ ” ។ ដោយសារអណ្តូងទឹកមាននៅក្នុងសហគមន៍ស្ត្រីភាគច្រើនមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបញ្ជូនកូន ៗ របស់ពួកគេទៅ សាលារៀនដោយមិនចាំបាច់ជួយប្រមូលទឹកនិងធ្វើសកម្មភាពផ្សេងទៀតសម្រាប់ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលនិងសន្តិសុខ ស្បៀង។

និរន្តរភាពនៃវិធានការបន្ត

ដើម្បីដំណើរការអណ្តូងទឹកប្រកបដោយចីរភាពដែលរួមចំណែកកាត់បន្ថយជំងឺទឹកដើម្បីរក្សាក្រុមងាយរងគ្រោះទាំងនេះ ឱ្យមានសុខភាពល្អគណៈកម្មាធិការប្រើប្រាស់ទឹកឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានការចូលរួមពី មនុស្សពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងសហគមន៍។ គណៈកម្មាធិការត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចជាមួយនឹងការបញ្ចូល សៀវភៅដៃប្រតិបត្តិការពិពណ៌នាអំពីតួនាទីនិងទំនួលខុសត្រូវចក្ខុវិស័យថ្លៃទឹកអ្នកប្រើប្រាស់ថែទាំនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ការចែករំលែកអត្ថប្រយោជន៍ក៏ដូចជាការដោះស្រាយទំនាស់។ គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវបានតែងតាំងដោយមេឃុំនិង ទទួលបានការយល់ព្រមពីអភិបាលស្រុកដោយមានគុណភាពយេនឌ័រ។ ការប្រកាសរបស់មេឃុំត្រូវបានចេញដោយមានសុ ពលភាពពីអភិបាលស្រុក។

វិភាគទានហិរញ្ញវត្ថុ ៥០០ រៀល (១៣ សេន / ដុល្លារ) ក្នុងមួយគ្រួសារ ៗ បានប្រមូលជារៀងរាល់ខែមូលដ្ឋាន ចំនួននេះ នឹងធានារាល់ថ្ងៃដើមប្រតិបត្តិការដូចជាប្រេងសាំងនិងឧបករណ៍សម្រាប់ថែទាំថ្លៃអនាម័យនិងថ្លៃធ្វើដំណើរសម្រាប់ គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ។ សមាជិកម្នាក់នៃគណៈកម្មាធិការបាននិយាយថា “ខ្ញុំទៅផ្ទះនីមួយៗដើម្បីប្រមូលវិភាគទាន របស់ពួកគេសម្រាប់ការថែរក្សាអណ្តូងទឹកដែលមានចំនួន ៥០០ រៀលក្នុងមួយខែក្នុងមួយគ្រួសារជាមួយនឹងកំណត់ត្រា របស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំទុកលុយនេះក្នុងប្រអប់ចាក់សោហើយជូនដំណឹងដល់គណៈកម្មាធិការអំពីចំនួនសរុបដែលបានប្រមូល។ ផែនការនាពេលអនាគតគឺបោះត្រាលើវិក័យប័ត្រសំរាប់គ្រួសារណាដែលមកបង់លុយដូច្នោះយើងមានភស្តុតាង” ។ មេភូមិ ម្នាក់បាននិយាយថាសហគមន៍ត្រូវបានគេកោតសរសើរនិងរីករាយចំពោះអណ្តូងទឹកស្អាតទាំងនេះ។ គាត់បានអំពាវនាវ ឱ្យមានការចូលរួមចំណែកពីអ្នកភូមិដើម្បីថែរក្សាប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

